

Contractor:

Institutul de Cercetare pentru Economia Agriculturii și Dezvoltare Rurală – I.C.E.A.D.R.

Obiectivul general: *ADER 2022*

Numărul /codul proiectului : *24.1.2.*

Data începerii: *07.10.2019*

Data finalizării: *30.09.2022*

Durata: *36 luni*

DENUMIREA PROIECTULUI:

CERCETĂRI PRIVIND EFICIENȚA ECONOMICĂ A CREȘTERII OVINELOR, CAPRINELOR, TAURINELOR DE LAPTE ȘI DE CARNE ȘI A BUBALINELOR

Denumirea Fazei 1:

STUDIU PRIVIND EFICIENȚA ECONOMICĂ A SECTOARELOR DE CREȘTERE A ANIMALELOR, PE SPECII ȘI DIRECȚII DE SPECIALIZARE

Persoana de contact (Director de proiect):

Dr. Ing. Rodica Chetroiu

Tel: 0730 094 630; **e-mail:** rodica.chetroiu@iceadr.ro

OBIECTIVUL CONFORM PROGRAMULUI ADER 2022:

Obiectiv general: Dezvoltarea capacității administrative, a administrației centrale și locale, a agenților economici de a elabora și implementa politici publice, strategii și programe la nivel național și regional în domeniul asigurării securității alimentare naționale și a atingerii obiectivelor strategice Europa 2020

Obiectiv specific: Elaborarea studiilor și analizelor pentru fundamentarea deciziilor sectoriale și implementarea politicilor agricole comune

OBIECTIVUL PROIECTULUI:

Identificarea segmentului de exploatații cele mai vulnerabile, pe specii, pentru a oferi informații utile instituțiilor abilitate, în vederea elaborării planurilor de susținere din fonduri publice, care vor contribui la dezvoltarea economică a sectorului zootehnic, la creșterea securității alimentare a populației, în conformitate cu prioritățile strategiei Europa 2020.

OBIECTIVUL ETAPEI 1:

Studiu privind eficiența economică a sectoarelor de creștere a animalelor, pe specii și direcții de specializare

SCOPUL CERCETĂRILOR:

Prin proiect, va avea loc:

- ❑ realizarea de studii de caz în ferme de diferite dimensiuni și amplasate în regiuni geografice și forme de relief diferite, la ovine, caprine, taurine și bubaline, pe direcții de specializare lapte/carne;
- ❑ analiza eficienței economice a exploatațiilor care fac obiectul studiilor de caz;
- ❑ elaborarea manualului de utilizare a produsului informatic destinat analizei eficienței economice pentru ovine, caprine, taurine, bubaline.

METODE DE CERCETARE:

- studii și analize privind situația sectoarelor de creștere a taurinelor, bubalinelor, ovinelor și caprinelor;
- delimitarea conceptuală a indicatorilor necesari în analiza eficienței economice a activităților;
- studii de caz în ferme de ovine, caprine, taurine și bubaline de diferite dimensiuni, amplasate în regiuni geografice și forme de relief diferite;
- analiza eficienței economice a exploatațiilor care fac obiectul studiilor de caz;
- proiectarea, realizarea, testarea și validarea funcționalității programului informatic de evaluare a eficienței economice la nivelul fermelor zootehnice.

FAZA 1

Studiu privind eficiența economică a sectoarelor de creștere a animalelor, pe specii și direcții de specializare

FAZA 2

Eficiența economică a fermelor de ovine și caprine de diferite dimensiuni, amplasate în regiuni geografice și forme de relief diferite

STRUCTURA PROIECTULUI ADER 24.1.2

CERCETĂRI PRIVIND EFICIENȚA ECONOMICĂ A CREȘTERII OVINELOR, CAPRINELOR, TAURINELOR DE LAPTE ȘI DE CARNE ȘI A BUBALINELOR

FAZA 3

Eficiența economică a fermelor de taurine și bubaline de diferite dimensiuni, amplasate în regiuni geografice și forme de relief diferite

FAZA 4

Program de analiză a eficienței economice pentru ovine, caprine, taurine, bubaline

STRUCTURA FAZEI 1

ACTIVITATEA 1.1

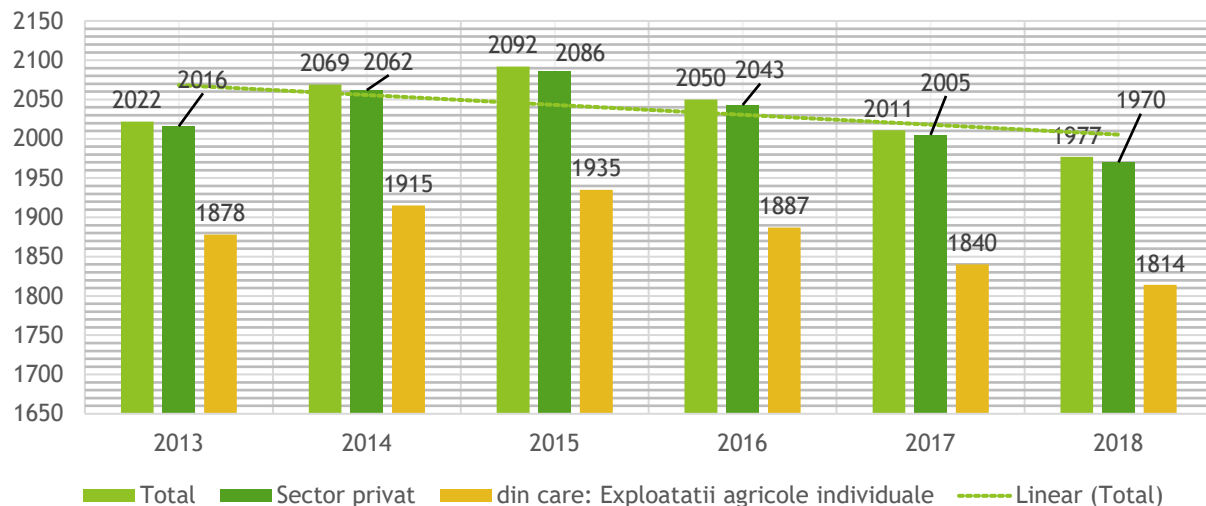
Situația sectorului de creștere a ovinelor, caprinelor, taurinelor și bubalinelor pe direcții de specializare

ACTIVITATEA 1.2

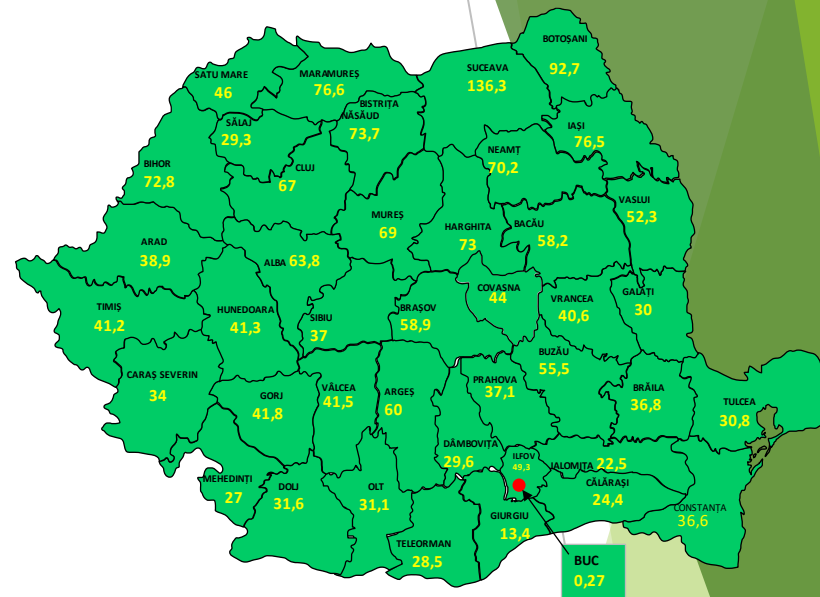
Metodologie de evaluare a eficienței economice. Sistemul de indicatori de apreciere a eficienței economice în producția animală

EFFECTIVELE DE BOVINE

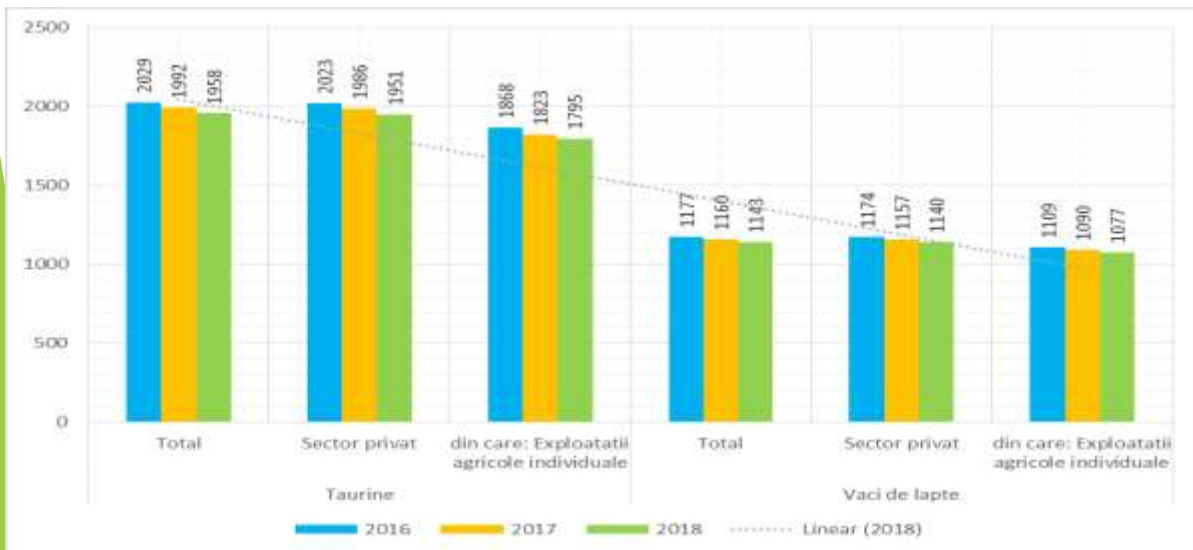
Efectivele de bovine în perioada 2013-2018 (mii capete)

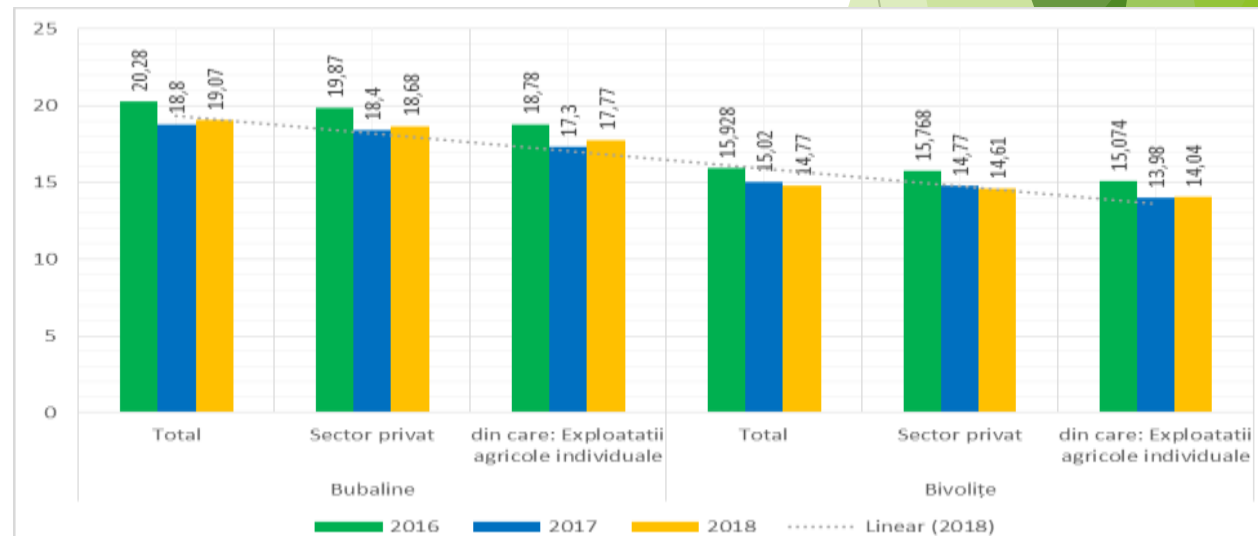
Repartizarea efectivelor de bovine pe județe, 2018 (mii cap.)

Efectivele de taurine (mii capete)

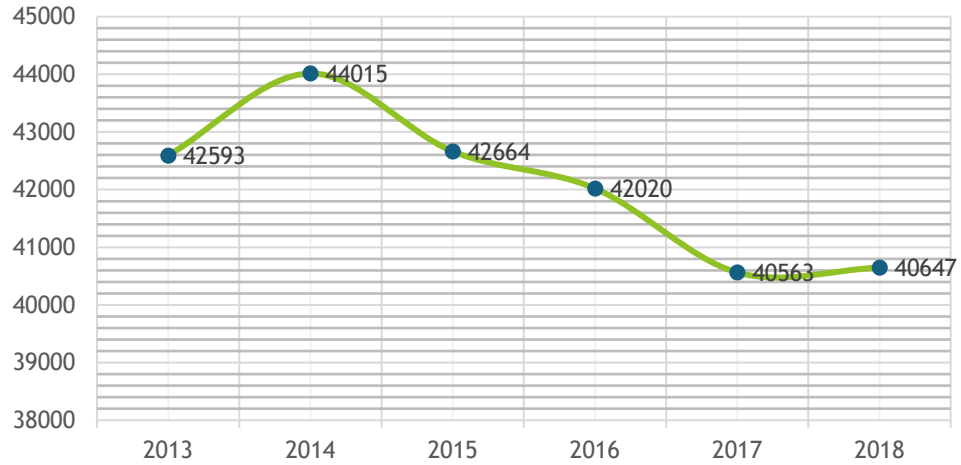

Efectivele de bubaline (mii capete)

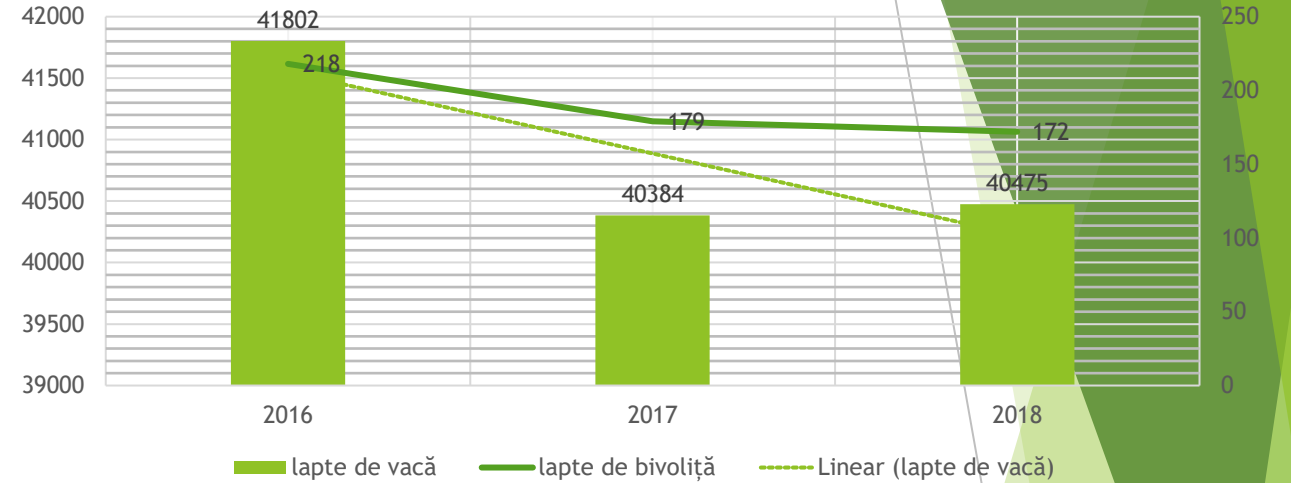

PRODUCCIILE BOVINELOR

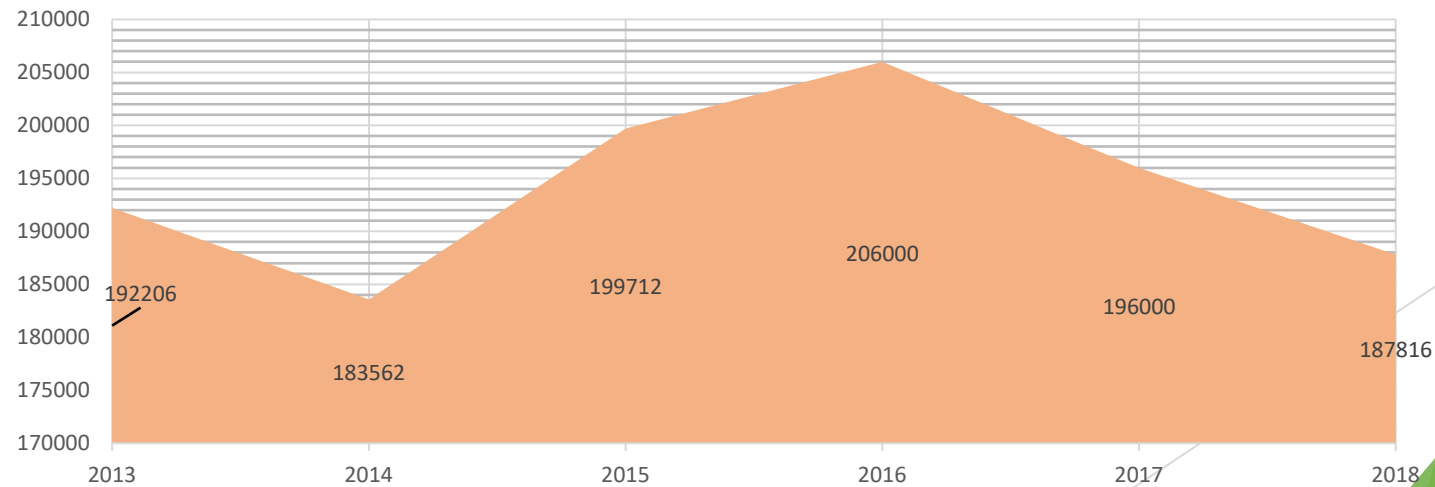
Producția de lapte de vacă și bivoliță total, mii hl

Producția de lapte de vacă, comparativ cu laptele de bivoliță, mii hl

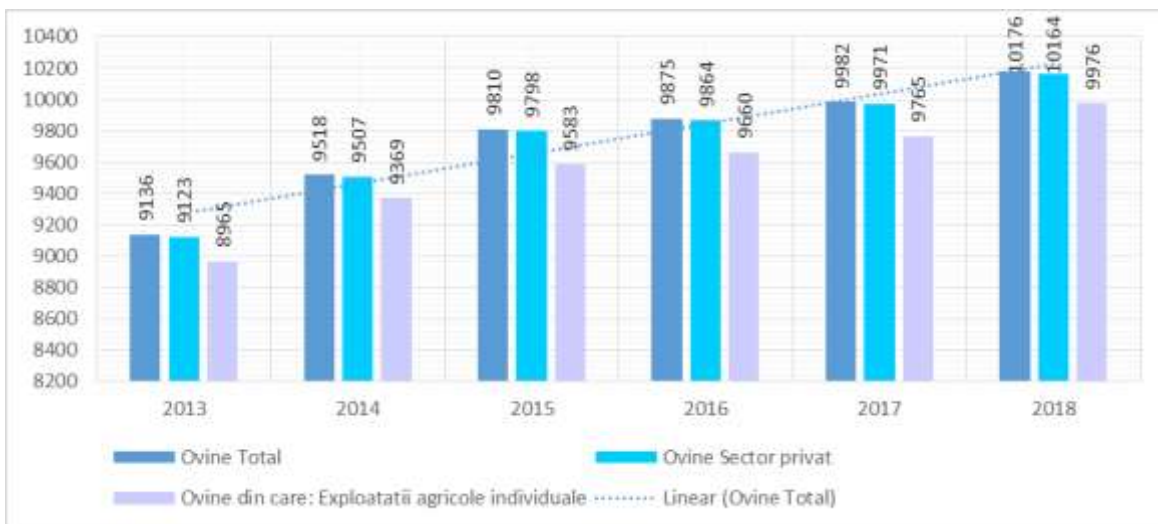

Producția de carne de bovine (tone greutate vie)

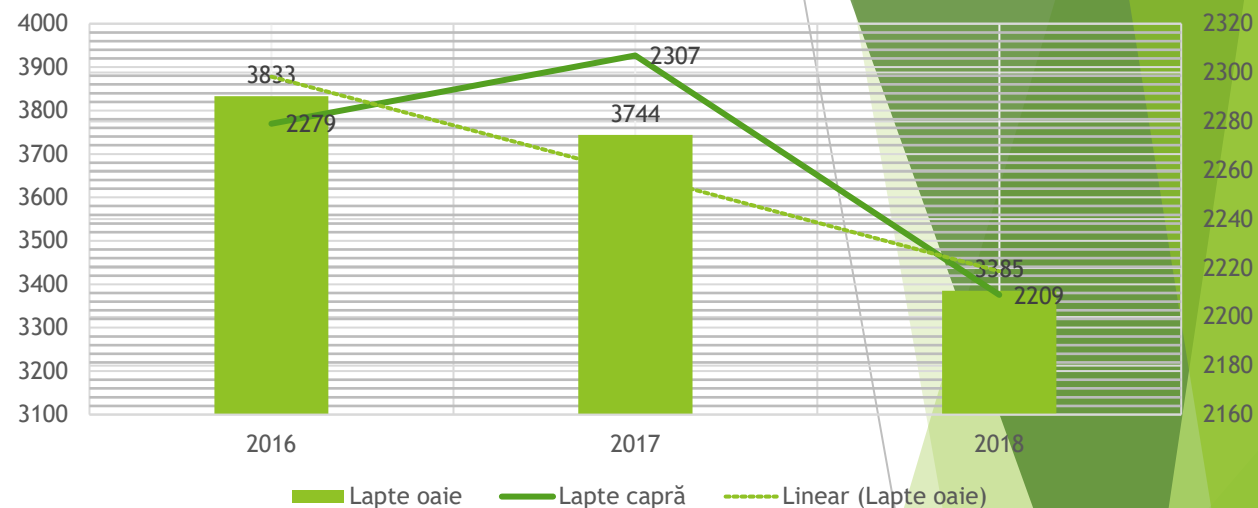

EFFECTIVELE ȘI PRODUCȚIILE OVINELOR ȘI CAPRINELOR

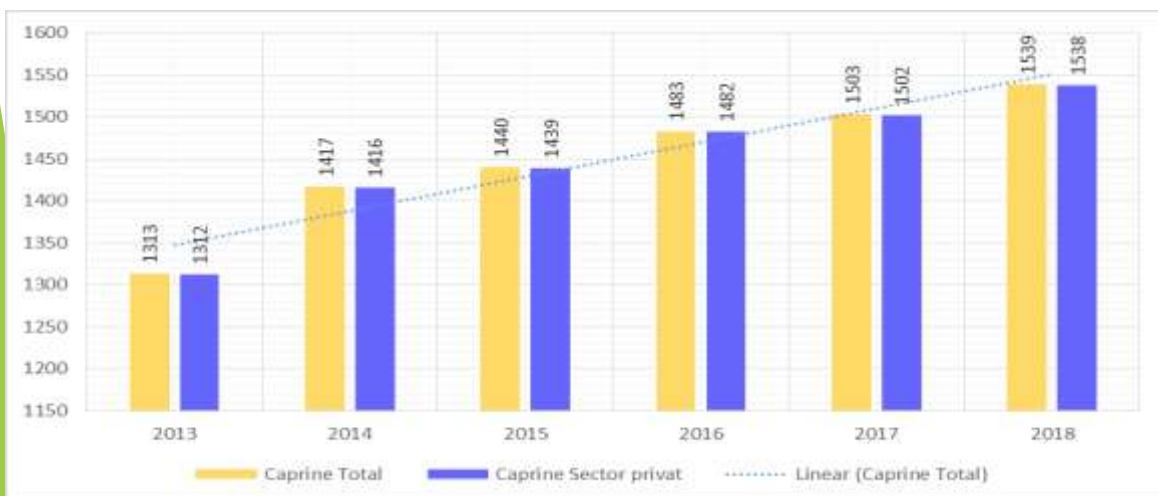
Dinamica efectivelor de ovine – mii capete

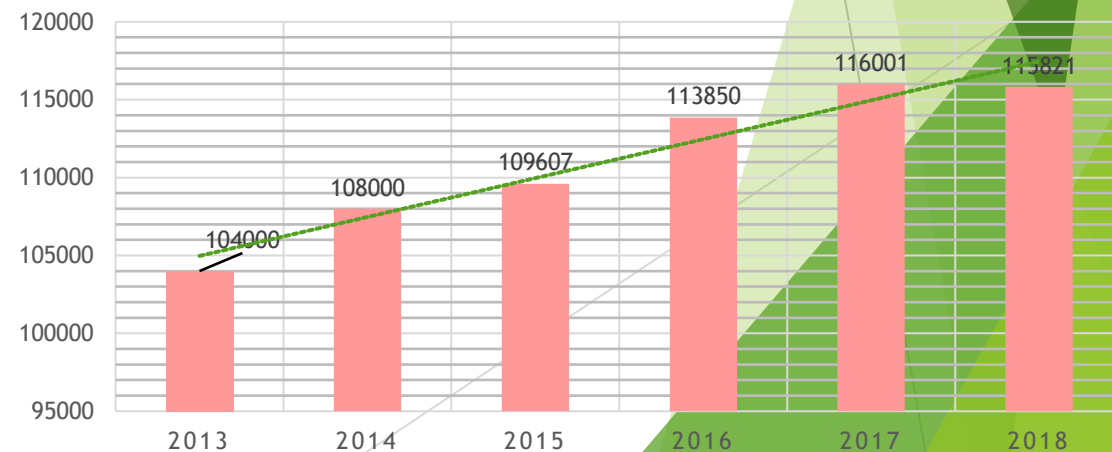
Evoluția producției de lapte la ovine și caprine, mii hl

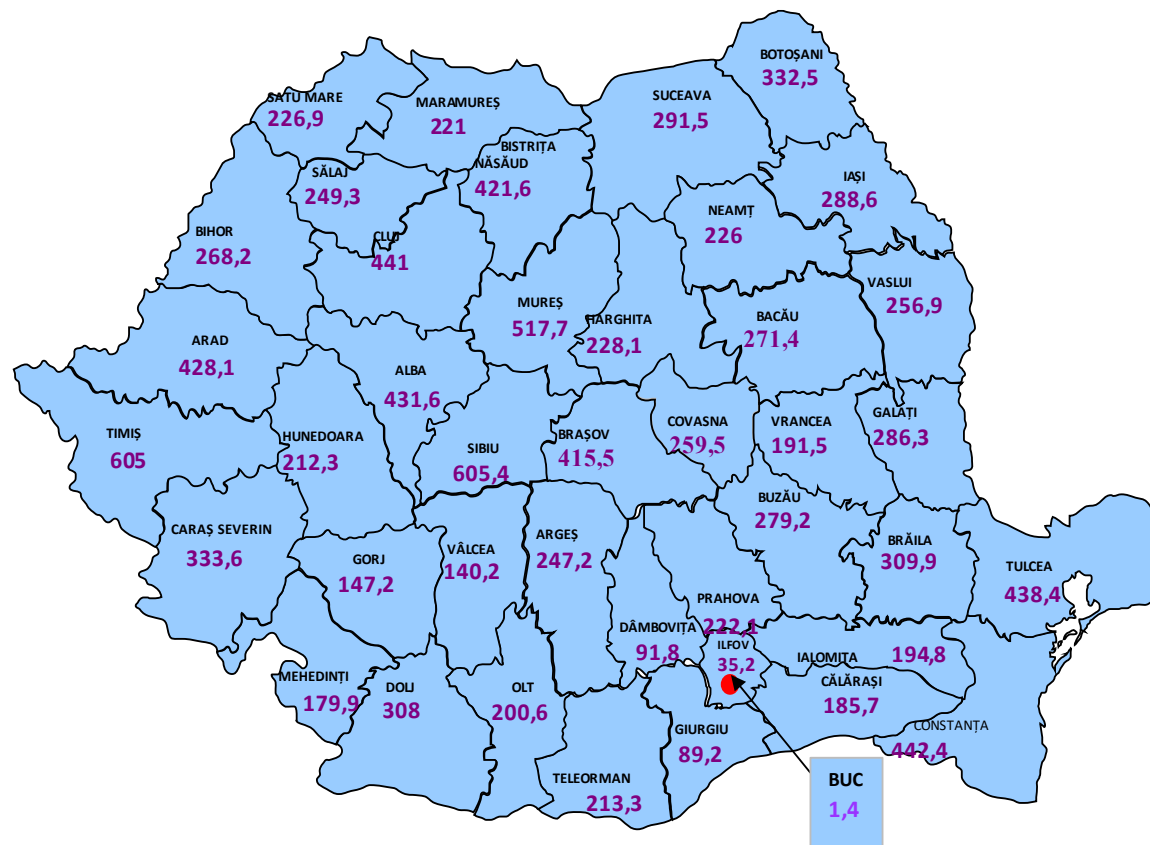
Dinamica efectivelor de caprine – mii capete

Dinamica producției interne de carne de ovine și caprine (tone gr. vie)

Repartizarea efectivelor de ovine și caprine la nivel județean în anul 2018 (mii capete)

La nivel județean, repartizarea efectivelor de ovine și caprine arată faptul că, cele mai multe se află în județele Sibiu (605,4 mii capete), Timiș (605 mii capete) și Constanța (442,4 mii capete), iar cele mai scăzute efective sunt în zona de sud a țării (București, Ilfov, Giurgiu)

FURAJAREA - FACTOR CHEIE ÎN PRODUCȚIA ANIMALĂ

- ❑ În costul produselor animaliere, cheltuielile cu furajele reprezintă cea mai mare pondere, de 50-60 %, de aici și necesitatea ca fermierii să acorde o atenție deosebită în vederea aplicării unei alimentații raționale și eficiente animalelor.
- ❑ Sistemele de creștere a animalelor în ferme de diferite dimensiuni sunt variabile de la o zonă la alta și uneori în cadrul aceleiași zone, sub aspectul bazei tehnico-materiale existente, structurii bazei furajere și a aprovizionării cu furaje, a forței de muncă și gradului de calificare a lucrătorilor, valorii genetice a animalelor și, nu în ultimul rând, a modului de valorificare a producției și a profitului realizat.
- ❑ Nu toate tehnologiile sunt eficiente și aduc venituri pe măsura așteptării fermierilor. Crescătorii de animale trebuie să cunoască toate sursele furajere existente la nivel local, din punct de vedere al cantității, dar și al calității nutriționale ale acestora, reflectată în valoarea nutritivă.
- ❑ Cunoașterea cu mare acuratețe a valorii nutritive a furajelor pe care le deține fermierul îi oferă acestuia posibilitatea de a le utiliza rațional și economic și de a elimina risipa de nutrienți.

EFICIENȚA ECONOMICĂ

- ❑ Reprezintă unul dintre criteriile de fundamentare științifică a adoptării deciziilor în creșterea animalelor.
- ❑ Este o noțiune cu un conținut complex, care exprimă *efectul util realizat* într-o activitate economică, în raport cu cheltuielile solicitate, sau cu *efortul depus pentru realizarea lui*. Așadar, cu cât efectul realizat pe o unitate valorică cheltuită este mai mare, cu atât eficiența economică va fi mai ridicată.
- ❑ Conținutul noțiunii de eficiență economică în producția animală se referă la două elemente de bază și anume:
 - ❖ obținerea unor producții sporite de produse animale
 - ❖ alocarea unor factori de producție care să ducă la reducerea cheltuielilor de producție.
- ❑ Metodologia determinării eficienței economice presupune elaborarea și folosirea unui *sistem de indicatori* care cuantifică atât eforturile făcute pentru obținerea producției respective, cât și efectele rezultate în urma acestor eforturi.

SISTEMUL DE INDICATORI DE APRECIERE A EFICIENȚEI ECONOMICE ÎN PRODUCȚIA ANIMALĂ

- ❑ Întregul sistem de indicatori ai eficienței economice este grupat pe subsisteme, între acestea figurând și subsistemul indicatorilor rentabilității.
- ❑ Între cele două noțiuni - eficiență economică și rentabilitate - există un raport „ca de la întreg la parte a acestui întreg”.

- Indicatorii de exprimare a rentabilității: **profitul** (profit contabil, profit economic, profit normal ș.a.), **rata rentabilității** (rentabilitatea comercială, rentabilitatea economică, rentabilitatea financiară ș.a.), **marja brută**.
- Indicatorii de apreciere a dimensiunii activității agenților economici, de evaluare a rezultatelor și performanțelor comerciale: cifra de afaceri, producția marfă, valoarea producției marfă, producția exercițiului, valoarea adăugată, pragul de rentabilitate cu indicatorii care îl însoțesc ș.a.
- Indicatorii de evaluare a performanțelor economico-financiare ale fermei: marja costurilor de producție, marja cheltuielilor variabile, rata marjei brute de exploatare, rata rentabilității economice, rata rentabilității financiare ș.a.

CONCLUZII

- ❑ La nivelul sectoarelor de creștere a animalelor aflate în studiu, evoluțiile au avut configurații diferite pe specii, atât în privința efectivelor, cât și a producțiilor de lapte și de carne.
- ❑ Evoluția efectivelor de bovine indică o tendință generală de scădere, cu 2,3% în intervalul 2013-2018, de la 2022 mii capete, la 1977 mii capete.
- ❑ Efectivele de bubaline reprezentau în anul 2018 aproximativ 1% (0,96%) din efectivul total de bovine, fiind în număr de 19,07 mii capete.
- ❑ Producția de lapte de vacă și bivoliță total a avut un trend ascendent până în anul 2014, an în care s-au înregistrat 44015 mii hl, după care a scăzut continuu până în 2017, apoi a urmat o ușoară creștere, ajungându-se în anul 2018 la o cantitate de 40647 mii hl. Producția de lapte de bivoliță reprezintă doar 0,4% din totalul producției de lapte la bovine.
- ❑ Evoluția producției de carne de bovine indică o creștere până în anul 2016, după care urmează o descreștere continuă în perioada 2016 – 2018, ajungându-se la 187 mii tone greutate vie.
- ❑ Dinamica numerică a efectivelor de ovine indică o creștere a acestora în perioada 2013 - 2018, cu 11,4%, ajungându-se la 10176 mii capete.
- ❑ În perioada 2013-2018, efectivele de caprine au crescut cu 17,2% ajungând la 1539 mii capete, acestea fiind aproape în totalitate crescute în sectorul privat.

CONCLUZII

- ❑ Deși efectivele de ovine și caprine au avut un trend continuu ascendent, producția de lapte de la aceste specii a scăzut în ultima perioadă cu 11,6% la ovine, respectiv 3% la caprine (producția de lapte de oaie de la 3833 mii hl în 2016, la 3385 mii hl în 2018, iar producția de lapte de capră de la 2279 mii hl la 2209 mii hl), acest fapt demonstrând că fermierii s-au orientat mai mult în direcția producției de carne.
- ❑ Dinamica producției de carne de ovine și caprine indică o creștere continuă de la un an la altul, în intervalul 2013-2018, de 11,3%, de la 104 mii tone, la 115,8 mii tone.
- ❑ Alimentația reprezintă unul dintre cei mai importanți factori în realizarea performanțelor la animalele de fermă. Crescătorii de animale trebuie să cunoască toate sursele furajere existente la nivel local, din punct de vedere al cantității, dar și al calității nutriționale ale acestora, având astfel posibilitatea de a le utiliza rațional și economic și de a elimina risipa de nutrienți.
- ❑ Eficiența economică reprezintă unul dintre criteriile de fundamentare științifică a adoptării deciziilor în creșterea animalelor. Determinarea eficienței economice presupune elaborarea și folosirea unui sistem de indicatori care cuantifică atât eforturile făcute pentru obținerea producției respective, cât și efectele rezultate în urma acestor eforturi.
- ❑ Sistemul de indicatori ai eficienței economice este grupat pe subsisteme: sistemul indicatorilor de exprimare a rentabilității; indicatorii de apreciere a dimensiunii activității agenților economici, de evaluare a rezultatelor și performanțelor comerciale; indicatori de evaluare a performanțelor economico-financiare ale fermei.